

Datum
2025-09-07

Alingsås Kommun
Samhällsbyggnadskontoret

Komplettering av ansökan om strandskyddsdispens LOV 2024-000446.
Västerbodarna 1:312

Bryggan

Bryggan har återställts på sin ursprungliga plats med samma omfattning och material som tidigare. Den är konstruerad för att minimera påverkan på vattenmiljö, växt- och djurliv. Syftet är att underlätta bad genom att möjliggöra att ta sig några meter ut i sjön från stranden utan att behöva passera hala stenar och berg. Bryggan är avsedd för fastighetens behov.

Återställningen har genomförts genom att tidigare raserade stenar lagts tillbaka på en befintlig bergsknalle och mellan större stenblock. Därefter har cement, blandad på plats, använts som ytskikt. Kanterna har rundats av för att underlätta islossning utan skada på konstruktionen. Bryggan är inte helgjuten utan följer befintlig terräng och stenstruktur.

Bryggan har rundade kanter och vilar på en bergknalle som är betydligt bredare än själva bryggan. Tillsammans med de stora stenblocken i det omgivande vattnet innebär detta att bryggan endast lämpar sig för bad via en badstege och inte som båtplats. Bryggan har en låg höjd, cirka 0,5–0,9 meter, och ligger vanligtvis under vatten mellan oktober och maj. Topplattan är 2,0–2,4 meter bred och bryggan har en total längd på omkring 17 meter, varav ungefär hälften ligger i vattnet under sommaren.

Anläggningen måste ligga vid vattnet för att kunna fylla sitt syfte, och behovet kan inte tillgodoses någon annanstans inom området. Att bo så nära stranden som vi gör innebär en möjlighet till direkt tillgång till vattenmiljön. Det vore orimligt att vi, trots denna närhet, tvingas ta bilen för att nå en badplats. Närheten till vattnet är inte bara praktiskt viktig utan också en del av områdets identitet och livskvalitet – den skapar en känsla av att bo 'i sjön'. Att anläggningen placeras vid stranden säkerställer att denna möjlighet tas tillvara på ett naturligt och hållbart sätt.

Placering och hemfridszon

Bryggan ligger cirka 18 meter från bostadshuset och är tydligt belägen inom tomten och därmed inom hemfridszonen, dit allmänheten inte har tillträde.

Strandskyddets syfte

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken syftar strandskyddet till att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv.

Naturvårdsverkets vägledning anger att dispens kan medges om åtgärden inte motverkar dessa syften och om särskilda skäl finns. Ett sådant skäl kan vara att marken redan är ianspråktagen eller att åtgärden innebär en återställning snarare än en nyanläggning.

Bedömning av påverkan

Med hänsyn till bryggans placering intill bostadshuset, den begränsade markyta som tas i anspråk och konstruktionens naturanpassade utförande kan bryggan varken anses avhålla allmänheten från området eller påverka livsvillkor för djur- och växtarter.

Proportionalitetsprincipen

Om bryggan skulle tas bort måste arbetet utföras med hjälp av en grävmaskin. Tillfarten till området är emellertid begränsad av en cirka 20 meter lång avloppsanläggning. För att möjliggöra passage för maskinen skulle två värdefulla ekar behöva fällas. Detta innebär ett betydande och oproportionerligt ingrepp i naturmiljön i förhållande till syftet med föreläggandet. Enligt proportionalitetsprincipen ska myndighetsåtgärder stå i rimlig proportion till den nytta som eftersträvas. I detta fall framstår skadan av borttagandet som avsevärt större än den eventuella nyttan.

Dessa två vackra ekar på bilden måste fällas:

Samlad slutsats

Bryggan innebär ingen påtaglig skada för strandskyddets syften – varken för biologisk mångfald eller för allmänhetens tillgång till strandområdet. Ingen annan lider skada därav. En dispens i efterhand är därför både möjlig och rimlig, samtidigt som värdefulla ekar kan bevaras.

Yrkande

Jag begär att föreläggandet om borttagning av bryggan omprövas och att bryggan i stället medges att stå kvar genom efterhand dispens från strandskyddet enligt 7 kap. miljöbalken. Strandskyddet är inte en absolut förbudslagstiftning, utan dispens i efterhand kan medges när särskilda skäl föreligger, vilket är fallet här.

Tomtplatsbestämning

En byggnad upplevs nästan alltid ha en viss privatiserande effekt och särskilt när den ligger så nära stranden.

Till skillnad från områdena omkring ger marken närmast den befintliga byggnaden ett intryck av att vara ianspråktagen dels på grund av den befintliga byggnaden, dels på grund av markförhållandena med klippavsatser och berg i dagen som skiljer sig från de omkringliggande tätare skogsmarkerna. På denna plats bidrar den befintliga byggnadens utformning, med stora fönster mot vattnet som upptar nästan hela fasaden mot stranden, till att byggnaden får anses ha en inte obetydlig hemfridszon i denna riktning, likaså åt de två håll som gavlarna vetter mot. Det finns därför särskilda skäl att ge strandskyddsdispens, enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken på grund av att området redan tagits i anspråk på sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syfte.

En tomtplats kan sträcka sig till strandlinjen, se M 6607-16, där MÖD anser att fastighetens topografi i kombination med bostadsbyggnadens läge och utformning samt det korta avståndet till stranden gör att hemfridszonen sträcker sig fram till strandlinjen.

När det gäller att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet är förutsättningarna i området mycket gynnsamma. I det angränsande skogspartiet har rådjur, hare, räv, grävling och mård funnit en ostörd och skyddad miljö. Längs strandlinjen kan ibland även en bäver observeras. Området nyttjas dessutom av flera olika arter av sjöfåglar, som regelbundet vilar på bryggan eller cementplattan. Under hösten söker sig stora flockar av gräsänder hit för att äta ekollon från alla de ekar som finns på tomten.

Samspelet mellan bebyggelsen och djurlivet präglas av harmoni. Djuren uppehåller sig ostört i området. Detta illustreras bland annat av att en rävhona i maj månad i år valde att föda fyra ungar i ett gryt beläget vid vår strand endast 15 meter från bostadshuset. Denna händelse, tillsammans med det återkommande djurlivet på vår tomt, utgör en tydlig indikation på att tomten och dess närmiljö inte frekventeras av allmänheten utan utgör en ostörd miljö för både flora och fauna.

Fyra små rävingar

Alingsås som ovan

